

Only later, did Moshe say, *“I cannot talk for I am not a man of words. Send another.”* Why didn’t he say this right away? Because whether Moshe could or could not speak was besides the point. A person must learn and understand *Torah* even if there is no practical application to his learning!

מאת מו"ה ברוך הירשפלד שליט"א
ראש כולל עטרת חיים ברוך קליבלנד הייטס
הלכה למעשה
Forgotten and Little Known Halachos and Customs (13)
Verbalizing Torah Learning. We have been discussing for the last few weeks different Halachic concepts regarding the *mitzvah* of תלמוד תורה - learning *Torah*. Among the vital points in this *mitzvah* is the verbalizing of one’s learning whenever possible. This has halachic, practical and Kabbalistic implications. **The Source.** The *mitzvah* of learning *Torah* is basically a *mitzvah of speaking words of Torah*, as it says regarding learning, *“and you shall speak about them”* [i.e. words of *Torah*] (1). Of course, one must understand what he is saying when he learns (Oral *Torah*), *Mishnah* and *Gemara*. Regarding *Written Torah* (Written *Torah*) some hold there might be a fulfillment of learning even if one doesn’t understand what he is saying (2). Yet, even though one fulfills a *mitzvah* by thinking about words of *Torah* - *והגית בו יומם ולילה* - he does not fulfill the whole *mitzvah*, unless he verbalizes it. **The Halacha.** In *Shulchan Aruch Harav* (3) it states: *“Every person should make sure to verbalize his learning, at least loud enough that he himself can hear what he is saying. However when one is concentrating and figuring out a deep idea, and speaking it out might minimize his concentration, he is permitted*

to not verbalize it.” Similarly, when one is sitting and listening to a *shiur*, and verbalizing what he hears might weaken his or another person’s ability to concentrate, he should not speak it out loud. **Clarity Through Verbalizing.** In the previous paragraph we mentioned that when one needs to figure something out he can think it through. However, many times and by many people, speaking out the words actually helps one understand better. That is why in *Yeshivos*, then and now, the system of learning is to learn in pairs (*Chavrusos*). Sometimes a person might think he understands something and when he repeats it over he sees that his original train of thought was incorrect or superficial. That is why the *Gemara Yevomos* (4) says that Rabbi Akiva had 12,000 “pairs” of students, and not 24,000 students. **Memory.** A person is obligated to do all that he can to remember fluently what he learns, as *Chazal* (5) learn out from the word *“ושננחם”*. Furthermore, the *Gemara* (6) teaches us that one who learns in an audible voice will remember his learning much longer than one who doesn’t. **Kabbalah.** Many *seforim* quote sources in *Kabbalah* that the holiness generated by the actual words of *Torah* are much greater than that what is created by just thinking in *Torah*.

(1) דברים ו:2 (2) ענין פרי מגדים אשל אברהם
אורח נב, שו"ע הרב הל' תלמוד תורה ביג (3) שם
(4) (5) סב קידושין (6) עירובין נד.

הזאת היה צמר

Vizhnitzer Rebbe, R' Chaim Meir Hagar ZT"l would say:

“And the midwives feared the Lord and did not do what the King of Egypt told them, and they kept the boys alive.” The *posuk* seems redundant; if they didn’t follow Pharaoh’s strict command to kill the Jewish boys, then of course they kept them alive! However, the *Torah* is telling us that the way they kept them alive was through *Tefillah*! Not all babies survive labor and delivery; some die in childbirth. The midwives, however, prayed that no Jewish baby should die in childbirth so that it would not appear as if Pharaoh’s decree was being fulfilled. *Hashem* heard their prayer and every baby survived. Thus, they did not follow Pharaoh and through their prayers, *‘kept the boys alive.’*

Chacham Vidal Tzorfat ZT"l would say:

“And Bnei Yisroel were fertile and prolific; they multiplied and increased very greatly.” The **Baal HaTurim** writes that the *posuk* employs six expressions: *פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד*: corresponding to the six children each Jewish woman delivered in a single birth. Furthermore, the various stages of development followed one another with remarkable speed: the birth (פרו) was immediately followed by the ‘toddler’ stage when the baby crawls around like an insect (וישרצו), which was quickly followed by the years of growth (וירבו), and right after that, the strong years of adolescence and youth (ויעצמו). Their amazing growth progression allowed the nation to multiply and populate the Land of Egypt.”

A Wise Man would say:

“Worrying does not take away tomorrow’s troubles, it takes away today’s peace.”

Printed by Mailway
(1-888-Mailway)
/Dynagrafik

SEFORIM
JUDAICA
& GIFTS

Tuvia's
SEFORIM, JUDAICA & GIFTS
845.426.0825 Fax 845.426.6411

Merockdim
Camp
26 Parker Blvd.
845.362.0287

Dedicated as a zechus
for Refuah Shleima to
חוקיהו ישראל בן שרה נ"י
רפואת הנפש ורפואת הגוף
בעזר שאר חורי ישראל

לעילוי נשמת ר' אברהם יוסף שמואל אלטר בן ר' טובי ז"ל זרעיתו רישא רחל בת ר' אברהם שלמה ע"ה

(Monsey, NY)

הדלקת נרות שבת - 4:23

זמן קריאת שמע/מ"א - 9:06

זמן קריאת שמע/הגד"א - 9:42

סוף זמן תפילה/הגד"א - 10:29

שקיעת החמה ליום השבת - 4:42

מוצש"ק צאצ"כ / מעריב - 5:32

צאצ"כ / לרבינו תם - 5:54

Courtesy of MyJaggin.com

TORAH TAVLIN IS AVAILABLE FREE OF CHARGE! TO SPONSOR / DEDICATE AN ISSUE, OR RECEIVE IT BY E-MAIL FOR YOURSELF AND FOR YOUR SHUL, PLEASE CALL 845-821-6200 OR SEND AN E-MAIL TO: TORAHTAVLIN@YAHOO.COM

שבת קודש פרשת שמות - כ"ג טבת תשע"ג

Shabbos Parshas Shemos - January 5, 2013

לקחי חיים ודברי התעוררות צדקו עפ"י פרשיות השבוע מאת הרב שלום פערל שליט"א מגיד מישרים בק"ק בית שמש

מאצרותיו של המגיד
ועבדו מצרים את בני ישראל בפרך וגו'
(א-ג) - ביאור כוונת מילת 'בפרך'

ביאר רש"י כוונת מילת 'בפרך', "בעבודה קשה המפרכת את הגוף ומשברתו". ואילו בגמרא (סוטה י"א) כתב, "דבי אלעזר אמר, בפה רך", וביאר רש"י, "משכום דבדרים ובשכר עד שהרגילים לעבודה", והוסף המהרש"א (שם ד"ה בפרך), "נמבואר בליקוט שמעוני (שמות, פרק א' רמז ס"ג), ש'בשעו מכם שאמר הבה נתחכמה לו, קיבץ פרעה את כל ישראל, ואמר להם, בבקשה מכם עשו עמי היום בטובה-ב'שכר', והיינו דכתיב בפרך-בפה רך, נוטל סל ומגרפה, וכל מי שהיה רואה פרעה נוטל סל ומגרפה ועושה בלבנים, היה עושה, מיד הלכו ישראל בוריות, ועשו אומנות עמו כל היום לפי כוחו, לפי שהיו בעלי כוח וגיבורים, כיון שהחשיך, העמיד עליהם נוגשים, ואמרו להם, חישבו את הלבנים, מיד עמדו ומנו אותם, ואמר להם, כזה אתם מעמידים לי בכל יום, ובגמרא (לעיל י"א)-ו'שימו עליו שרי מסים עליהם מביעי ליה, תנא דבי ר' אלעזר בר' שמעון, מלמד שהביאו מלבן ותלו לו לפרעה בצווארו, וכל אחד ואחד מ ישראל שאמר להם איסטנים אני, אמרו לו, כלום איסטנים אתה יותר מפרעה?".

וכן איתא בגמרא (פסחים ל"ט), "אמר רבי שמאי בר גחמני אמר רבי יוחנן, למה נמשלו מצריים כמדר-דכתיב, וימרדו את חיהם' (רש"י). לומר לך, מה מרד זה תחילתו ור' יוספו קשה-ש'הקלח שלו מתקשה כעץ' (שם), אף מצריים, תחילתן רכה-ש'בתחילה נשתעבדו להן על ידי שכר שהיו שוכרין אותן' (שם) וסופן קשה".

ולפ"ז מבאר בספר **האפריון** (להקיצור שו"ע), דברי מדרש תמוה, "ראיתי בספר **אמרי ישר**, שמביא מדרש תמוה, בפרך, חד אמר בקל וחומר, וחד אמר בגזירה שוה, ועלה בדעתו, כי יש לפרשו בפשיטות, דתרווייהו דרשו 'בפרך' - בפה רך', אלא דבהא פליגי, חד אמר, מה שהיה פה רך, היינו, שמתחילה הקילו עליהם את העבודה, ואח"כ הקשו השעבוד, והו' בקל וחומר', מתחילה בקל ואח"כ בחומר, וז"ל שחינו, שמתחילה גזרו גזירת העבודה גם על המצריים, ואח"כ נשטפו המצריים, ובנ"י נשארו בשעבודם, והו' 'בגזירה שוה', שגזרו בשוה על כל אנשי מצרים, ואח"כ נשארו ישראל לבדם בגזירה, אח"כ ראיתי בהגדת **מעשה בר' אלעזר**, שפי' ג"כ 'בקץ' כמו שכתבת, ו'בגש' פידש, שמיד היתה הגזירה בקוש, (וא"כ 'בגוש' היינו, שתחילת הגזירה היתה שווה להמשכה), ולפ"ז יותר נוח לפרש 'בגש' כמו שכתבת, שגם הוא ענין 'בפה רך', הערמו במילת 'בפרך'".

אבל בספר **בנינו בן יהודי** (לבעל הבן איש חי, סוטה י"א ד"ה בפרך), ביאר כוונת המילים 'בפה רך' בדרך הרמז, "בפה רך-נראה לפרש, על פי הא דכתבת בדברותי, שהטעם שבהורו המצריים לענותם בחומר ובלבנים, שהיא מלאכה של עפר, כי חשבו שיצליחו בכך, מפני כי פרעה מלכם, שמו אותיות 'העפר', ואף שש הפרש בין אותיות 'בפה' לבין אותיות 'העפר', שב'פרעה' אות הפ' דגושה, וב'עפר' אות הפ' רפיה ורכה, והיינו, 'בפה רך'.

רעיונות והתחזקות באמונה ובעבודת הש"ת מאת הגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א ר"י שער השמים ירושלים ע"ה"ק

טיב התבלין

ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף וגו'
(א-ה) - העדר הכרת הטוב - "אשר לא ידע את יוסף"

א"נה ידוע לכל את כל הטובה אשר עשה יוסף למצרים, כי הוא אשר הציל את נפשם שלא יגועו בשנות הרעב הקשות, והוא אשר בחכמתו ותבונתו ניהלם בכל אלו השנים טרם הגיעו שנות הרעב, ואף בימי הרעב עצמן באו אל יוסף לשבור בר, ובמיוחד במה שהיטיב עם פרעה בעצמו כאשר אודות לעצתו מכרו כל מצרים את אדמתם לפרעה, ותמורת כן היה יוסף מכלכלם בלחם ובמזון כמו שמצינו בפרשה הקודמת. והרי שורת הדין היה נתן שיתן ענינו לדעת מי גרם לו ולעמו כל הטובה הזאת, לדעת ולהכיר שכל זכות קיומם בארץ הזאת אינו אלא בזכות יעקב ובניו שירדו למצרים. אך לא כן היתה מידת פרעה הרשע, שלא רצה לזכור את יוסף ואת כל הטוב אשר עשה לו ולעמו, שאך ורק בכוחו ובכוחות הם עומדים וקיימים כחיים הוה.

ובעצם למדנו מכאן גילוי עמוק ומחייב, כי כל הרשעות והאכזריות אשר נעשו שם במצרים תחת עידודו וחסותו של אותו רשע שהיה שוחט תינוקות ישראל ורוחץ ברמם כדאיתא ברש"י על הפסוק 'זימת מלך מצרים', כל זה לא התחיל בשעה אחת, כי זאת לא עלתה על ליבו של פרעה מן הרגע הראשון להתאכזר בצורה המחפדה ומשפילה שכזאת עם מי שהיטיב עמו כל כך. אך מכיון שהיה חסר לו במידת הכרת הטוב, שלא רצה להכיר בכך שהוא חייב את כל זכות קיומו ליעקב אבינו ולבניו, מכאן היה די ומספיק לכדי שיגיע לשאי ההתדרדרות והשפלות עד לכדי כך שלא היה בוש מלחוקק במלכותו חוק אכזר שכזה אשר כמיהו לא נשמע מימות עולם להשליך כל הבן הילוד ליאור. ללמדך, עד היכן חובו של הכרת טובה, כי מי שהוא כפוי טובה סופו להתדרדר עוד מדרוך אל דרוי עד לכדי שיזיה אכזר ורוצח שפל ונבזה.

ובאמת אין כאן סיפור דברים בעלמא ללמד על מידותיו המגונות של פרעה הרשע, כי הדברים הללו מופנים אל כל אחד ואחד מאיתנו, וכמו שמבואר בספרה"ק שעל כל אחד לעקור ולשרש אחר קליפת הפרעה שבתוכו, וזאת בא לנו הגילוי בפרשה זו שאותה הקליפה א"ע' שסופה ניכרת בשאי האכזריות והרציחות, אך לא כן בתחילתו שאינו אלא כפית טובה, שזאת היתה מידתו של פרעה שלא רצה לדעת את יוסף, ובאם לא יעבוד האדם על עצמו לשרש אחר מידה מגונה הזאת הרי אין מנוס מכך שסוף דבר יתדרדר עוד ועוד עד לכדי כך שיוכל להתאכזר גם עם רעהו מטיבו. ואכן נודמן לי פעם לשוח עם איש מסוים שהיה מאולץ להיפרד מאשתו, וכמובין שהיה לו די והותר במה להאשימה וכו', אך למדינת הפלא הוא נתן לה את כל רכושו ונכסיו מבלי השאיר לו כל, ואמר לי שעשה כן מחמת חיוב הכרת הטוב שהוא הרגיש כלפיה, וזאת למרות שלא היתה צדקנית בלשון המעטה עד כדי כך שהיה חייב לגרשה מצד ההלכה, אך עם כל זאת הבהוד לי את פשר הנהגתו זאת מכיון שהרגיש בנפשו שאין הדבר מצדק להיפטר מחובות הכרת הטוב כלפיה, שהרי במקום כל אלו השנים אשר גרתי יחד עמה היו לי גם זמנים טובים ואסור לי להתעלם מביקור.

ויחד שנוכה להידבק במעשי אבותינו להיות מן הזוכים לחיי העולם הבא אכ"ר.

מעשה אבות... סימן לבנים

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה עֲתָה תֵּרָאֶה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה לְפָרְעֵה כִּי בִיד חֹזֶק יִשְׁלַחֶם וּבִיד חֹזֶק יִגְרֹשֶׁם מִצְרָיִם וְגו' (א-1)
Hashem told Moshe to have faith. “You will see in the end, that My word is true and I will come through!”

A tourist once found himself lost in the city of *Be’er Sheva*. He tapped a man on the shoulder and asked, “Is there a kosher restaurant around here?” The man he had tapped happened to be **R’ Natan Chayim Einfeld Shlit’a**, *Rosh Yeshivat Be’er Sheva*. Instead of directing the tourist to a restaurant, R’ Natan took him to the *yeshivah* dining room and served him a sumptuous meal. The man offered to pay for the meal thinking he was in a restaurant but the *Rav* refused to accept any payment. “This is the restaurant of *Avraham Avinu*,” he said with a broad smile. “You can eat here for free.”

The man was very appreciative and a conversation ensued. The man would not talk about himself, preferring to hear what R’ Natan had to say. Suddenly, the tourist said, “Rabbi, I am visiting here from Australia, and I’ve got plenty of money. I’ve looked into giving money to a number of *yeshivot*, but none appealed to me. I came to *Be’er Sheva* on a whim and now that I’ve met you, I want to donate money to your *yeshivah*. In return I request that you name the building after my parents, who were killed in Germany during the war.” The Australian named a sum of forty thousand dollars!

R’ Natan didn’t know what to say. The man was indeed, a stranger. He had no idea if he was reliable, if what he said could be taken for truth. The guest spoke about arranging a reception in his honor, to which the city’s rabbis would be invited. They would have a huge banner made, with his parents names on it, to be hung in the *yeshivah*.

Still, R’ Natan hesitated. The man had not yet given him a cent - should he go ahead with the reception anyway? When he inquired about the donation, the Australian replied evasively, “Don’t worry. I’ve got the money. You’re very lucky!”

As a sign, the man promptly took out five hundred dollars from his pocket and handed over the bills. R’ Natan breathed a sigh of relief. The man seemed to be honest. Now, he felt he could commit himself to arranging the reception.

The days passed quickly. The requested sign had been put up, and last-minute preparations for the reception were completed. Several of the *yeshivah* staff stood to one side with smirks on their faces; they thought R’ Natan was in for a big disappointment. But the reception commenced despite their skepticism. The *Rabbanim* of *Be’er Sheva* showed up, and everything was ready by the time the guest of honor arrived. R’ Natan spoke, lauding the Australian for his generosity and stressing the great merit of supporting *Torah*. Then the guest was invited to speak. He rose and emotionally thanked R’ Natan for the reception and expressed appreciation for the close relationship that had developed between them. Then, impulsively, he announced that he had changed his mind. His donation to the *yeshivah* would be one hundred thousand dollars!

The celebration came to an end. The man prepared to return to his hotel in Tel Aviv and mentioned that he was scheduled to return to Australia the next day. R’ Natan felt uncomfortable about the whole thing. There had been celebrations and promises, but he had seen neither forty nor one hundred thousand dollars from the man. When R’ Natan broached the subject, the Australian gave R’ Natan another five hundred dollars. There was nothing else he could do without appearing rude or ungrateful. He even went to Tel Aviv to accompany the Australian to the airport. On the way they had a long conversation, but no mention of when the money was forthcoming was discussed. The man kept reassuring R’ Natan that all would be fine.

The Australian left without giving a cent. R’ Natan maintained their relationship through correspondence, and, from time to time, received five hundred dollars. But that was all. The naysayers laughed at R’ Natan, saying he was played for a fool.

R’ Natan, sadly began to believe them. The more he tried to get information from the man about his unfulfilled promise, the more he was put off with more promises. He even considered flying to Australia. But still, no check was forthcoming.

Eight months later, an urgent telegram arrived for R’ Natan from Australia. It was not from the man who had promised the large donation. Instead, the letter had been sent by his attorney. The Australian had passed away and left a check for the *yeshivah* in the amount of two hundred thousand dollars - along with a request that *Kaddish* be said for him.

P.S. The check cleared!

משל למת הדבר דומה

(Story Adapted from “Partners in Eternity” Yeshivas Nachlas Yosef)

הנה אנכי בא אל בני ישראל ואמרת להם אלוקי אבותיכם שלחני אליכם ואמרו לי מה שמו מה אמר אליהם וגו' (ג-1)
משל: One year, a few weeks before *Rosh Hashanah*, the **Chozeh of Lublin, R’ Yaakov Yitzchok Hurwitz ZT”L**, announced that he was looking for a *Baal Tokea* to blow the *Shofar* that year in his *Beis Medrash*. All those who wished to earn the job, should come before the *Rebbe*. Many qualified students volunteered but in the end, the Chozeh chose **R’ Simcha Bunim of Pshischa ZT”L**.

Day after day, *Rebbe* and *talmid* studied together, learning the inner secrets and *kavanos* of this great *mitzvah*. R’ Bunim absorbed many deep and holy Names, and was

soon knowledgeable in all the kabbalistic concentrations.

On the last day before *Rosh Hashanah*, they completed their studies. It was then that R’ Bunim told his *Rebbe*, “But I have no idea how to actually blow a *shofar*!”

The Chozeh was surprised. “Why didn’t you tell me that you cannot blow? Why did you offer to in the first place?”

R’ Bunim replied, “Whether I can or cannot blow is not the point; the *Torah* I learned with the *Rebbe* was worth it!”

צמשל: R’ Bunim explained his *logic* by basing it on the words of *Moshe Rabbeinu*. When *Hashem* originally told him

וַתֹּאמֶר אֲחֵתוֹ אֵל בַּת פְּרָעָה הֹלֵךְ וּקְרָאתִי לָךְ אִשָּׁה מִיִּנְקַת מִן הָעִבְרִיּוֹת וַתִּינֶק לָךְ אֶת הַיֵּלֶד וְגו' (ב-1)
Rashi, in the name of the *gemara*, tells how after Batya the daughter of Pharaoh found a baby floating in the river, she tried to have him nurse by many different Egyptian women, but he would not nurse until a Jewish woman was brought: “He would not nurse (by an Egyptian) since his mouth was destined to speak with the Divine Presence.” (סוטה ב:)

The cook in *Yeshivas Ponovezh* once came to the *Rosh Yeshivah, R’ Elazar Menachem Mann Shach ZT”L*, with a complaint. A number of boys would stay up on Thursday nights, learning late into the wee hours of the morning. When they got hungry, they went into the kitchen and took some of the cooked foods that she had worked hard to prepare for the *Shabbos* meals. Now, there wasn’t enough.

R’ Shach was shocked! Boys taking the *yeshivah’s* food without permission? How could they? Why, that’s stealing! “These boys are ‘*ganavim*,’” said R’ Shach, “and thus are פסול לעדות (invalid to be halachic witnesses)! If they’re so hungry, let them come to my house! I’m up anyway!”

R’ Shach was so perturbed by this report that he could not come to himself. He even quoted the words of the **Rashb’a (Rabbeinu Shlomo ben Aderet)**, who rules from the fact that Moshe would not nurse from an Egyptian woman, that no Jewish child should ever be nursed by a gentile. “But why?” asked R’ Shach. “*Chazal* tell us that the reason why Moshe would not nurse in Egypt was because his mouth was destined to speak to the *Shechinah*. However, this reasoning seemingly cannot be applied to all Jewish children, so how does the Rashba learn this *halacha* out from here?”

Exclaimed R’ Shach with great emotion, “It is because when a Jew davens each day, or even makes a *beracha*, he says “ברוך אתה ה' - *Blessed are You, Hashem.*” He is, in fact, talking directly to the Almighty - no different than *Moshe Rabbeinu* did! Thus, his mouth is holy as well - and to think that such mouths should put stolen food into them!”

EDITORIAL AND INSIGHTS ON THE WEEKLY MIDDAH OF ... דרשה יציירה
השגחה

The famous dictum: “*Deeds of the fathers are an omen to the sons,*” implies that just as *Bnei Yisroel* was enslaved in Egypt, we too, are “entering *Mitzrayim*” this week. There is much to be learned from the experience. The word “מצרים” stems from the root “מצר” - which means “narrow” and refers to the times in our lives that we feel confined or constrained, due to difficulties and pain. The message that we all must carry with us as we enter into our own personal “גלות מצרים” - “*Constrained Exile*” of life, is the message that Yosef told his brothers previously. He explained to them that they should not be sad or angry for selling him down to Egypt because everything that happened was part of *Hashem’s* plan. What seemed to be the worst thing in the world was truly the best thing that could have happened! It is for this reason that we have a *mitzvah* once a year to leave “Mitzrayim” as we say on the night of *Pesach*: “*Every man is obligated to see himself as if he left Mitzrayim.*” It is incumbent upon every single Jew to leave the constraints of his sorrows and rejoice in the majesty and goodness of *Hashem’s* Master Plan.

This fundamental lesson was surely passed down from *Sarah Imeinu*, who truly personified the *middah* of seeing *Hashem’s* goodness in all situations. In fact, a well known interpretation of the famous Rashi that *Sarah Imeinu* was “בַּת קָ כַּבַּת כ” - “*at 100 like she was at 20,*” refers to the two chapters (ק"ב) in *Tehillim* that speak of pain/sorrow and thankfulness. Chapter 20 is “מְזִמֵּר לַתּוֹדָה” In life, these two must be interchangeable. They must be bound together in the heart of a Jew so that whatever happens to him is accepted as a wonderful gift from *Hashem’s* treasurehouse of kindness.

TORAH GEMS

וַיֵּקֶחַ מֹשֶׁה אֶת אִשְׁתּוֹ וְאֵת בָּנָיו וַיֵּרֶכְבֶּם עַל הַחֲמֹר וַיֵּשֶׁב אֶרֶצָה מִצְרַיִם וַיֵּקֶחַ מֹשֶׁה אֶת מַטֵּה הָאֱלֹקִים בְּיָדוֹ (ד-ב)
After leaving the home of Yisro, Moshe took his wife and two sons and returned to Egypt, “*on the special donkey; the same donkey that Avraham prepared early in the morning to go to the Akeidah; the same donkey that Moshiach, our future king, will be revealed upon.*” (Rashi) What is the nature of this “special donkey” and why is it destined to live so long - from the time of the *Akeidah* till *Moshiach*?

R’ Simcha Sheps ZT”L notes that “חומר” (donkey) does not refer to any specific animal, but rather the “חומר” - the physical and substantive nature of a human being. While every individual combines physical and spiritual elements into one mortal entity, the Jewish people are blessed with a Divine ability to control the “חומר” - to fortify their spiritual strength and exhort it to rule over and dominate the corporeal aspects of their existence. This ability was bequeathed to them from their original patriarch, *Avraham Avinu*, who recognized the Creator and followed in His ways. It was about him that the *Torah* bears witness: “וַיַּחֲבֹשׁ אֶת חֲמֹרֹו:” - “*He saddled his donkey*” - in other words, he manipulated his physical side (חומר) and spurred it on in the service of *Hashem*, rather than allowing it to control him. So too, his descendants, *Bnei Yisroel*, rule over the *gashmiyus* and terrestrial elements of life, and continue to grow in *ruchniyus*.

Moshe Rabbeinu understood that as the link in the unbroken chain of Jewish continuity and rejuvenation, it was not enough for him to rise above his physicality (חומר), but he must hoist (וַיִּרְכִּיבם) his family, his wife and children, indeed his entire nation and all their future progeny, above and beyond the material aspects of this earth-bound world, and blaze a new trail in holiness, in asceticism, in spiritual loftiness in the service of the Almighty. The “חומר” that Avraham dominated and endowed to Moshe, who “hoisted” himself and his nation far above the physical plane, is the same “חומר” that *Moshiach* will ultimately redeem us on.

FROM THE WELLSPRINGS OF R’ GUTTMAN - RAMAT SHLOMO
ואלה שמות בני ישראל הנאים מצרימה (א-א)